

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 99/2014-24

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 5. júna 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Jána Lubyho v konaní o sťažnosti J. Ť., zastúpeného advokátom JUDr. Jurajom Gavalcom, Ulica Teodora Tekela 23, Trnava, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 8 ods. 2 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Tos 141/2013 a jeho uznesením z 15. októbra 2013, za účasti Krajského súdu v Trnave, takto

r o z h o d o l :

1. Základné práva J. Ť. podľa čl. 17 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 8 ods. 2 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a jeho právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 5 Tos 141/2013 z 15. októbra 2013 p o r u š e n é b o l i .

2. Uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 5 Tos 141/2013 z 15. októbra 2013 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d ě l š i e k o n a n i e .

3. Krajský súd v Trnave je p o v i n n ý uhradiť J. Ť. trovy konania v sume 340,89 € (slovom tristoštyridsať eur a osemdesiatdeväť centov) na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Juraja Gavalca, Ulica Teodora Tekela 23, Trnava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. januára 2014 doručená sťažnosť J. Ť. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. Jurajom Gavalcom, Ulica Teodora Tekela 23, Trnava, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 8 ods. 2 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Tos 141/2013 a jeho uznesením z 15. októbra 2013 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 2 T 69/2010 z 13. decembra 2011 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 3 To 17/2012 z 13. marca 2012 uznaný za vinného zo spáchania prečinu úverového podvodu podľa § 222 Trestného zákona, dvojnásobného zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona a prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. c) a ods. 3 písm. b) Trestného zákona, za čo mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere šesť rokov a desať mesiacov. Trest mu bol uložený aj za použitia § 41 ods. 2 Trestného zákona upravujúceho tzv. asperačnú zásadu.

Návrhom doručeným okresnému súdu 5. marca 2013 sa sťažovateľ domáhal povolenia obnovy konania v jeho trestnej veci, pričom za skutočnosť súdu skôr neznámu označil nález ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 106/2011 z 28. novembra 2012 (ďalej aj „nález

ústavného súdu o asperačnej zásade“), ktorým bol vyslovený nesúladi § 41 ods. 2 Trestného zákona slov v texte za bodkočiarkou „súd uloží páchatel'ovi trest nad jednu polovicu takto určenej trestnej sadzby odňatia slobody“ s čl. 1 ods. 1 ústavy.

Uznesením okresného súdu sp. zn. 2 Nt 61/2013 z 13. augusta 2013 bol návrh sťažovateľa na povolenie obnovy konania zamietnutý. Proti označenému uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 5 Tos 141/2013 z 15. októbra 2013 tak, že ju zamietol.

Sťažovateľ tvrdí, že v jeho veci konajúce všeobecné súdy mali bez ďalšieho prihliadať na nález ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 106/2011 z 28. novembra 2012 a obnovu konania povoliť, a v tejto súvislosti zdôrazňuje, že bez použitia asperačnej zásady by mu hrozil trest odňatia slobody s oveľa nižšou dolnou hranicou trestnej sadzby.

Sťažovateľ argumentuje, že *„Jednoducho povedané, z nezákonného uloženia trestu nemožno dospieť k záveru, že je uložený zákonne lebo je primeraný, z nezákonného v zásade nemožno urobiť niečo zákonné, vymyká sa to akýmkoľvek zásadám logického myslenia uplatňovaným zásadám trestného konania v súdnej praxi.“*. V tejto súvislosti sťažovateľ tvrdí, že krajský súd sa nevysporiadal ústavne akceptovateľným spôsobom s jeho argumentáciou obsiahnutou v sťažnosti proti uzneseniu súdu prvého stupňa, a preto svojím rozhodnutím porušil ním označené základné práva podľa ústavy a listiny, ako aj jeho právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Na základe skutočností uvedených v sťažnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Konaním Krajského súdu v Trnave v trestnej veci sťažovateľa vedenej na Krajskom súde v Trnave pod č. k. 5 Tos/141/2013 v súvislosti s uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 5 Tos/141/2013-30 zo dňa 15. 10. 2013, došlo k porušeniu ústavného práva sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a k porušeniu ústavného práva na spravodlivé súdne konanie (aj porušenie článku čl. 8 ods. 2 a 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a najmä čl. 6 ods. 1

Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd vyhlásený pod č. 209/1992 Zb.) ako aj k porušeniu čl. 17 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Uznesenie Krajského súdu v Trnave č. k. 5 Tos/141/2013-30 zo dňa 15. 10. 2013 sa zrušuje.“

Sťažovateľ sa tiež domáha úhrady trov konania v celkovej sume 340,89 €.

Ústavný súd sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval a uznesením č. k. IV. ÚS 99/2014-9 z 19. februára 2014 ju prijal na ďalšie konanie. Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľa a predsedu krajského súdu, aby sa vyjadrili, či trvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie. Predsedu krajského súdu zároveň vyzval, aby sa vyjadril k sťažnosti.

Predseda krajského súdu vo svojom vyjadrení k sťažnosti sp. zn. 1 Spr 209/2014 z 23. apríla 2014 navrhol, aby ústavný súd sťažnosti nevyhovel, pričom v súlade s odôvodnením napadnutého uznesenia poukázal na skutočnosť, že v danom prípade nebola splnená jedna z dvoch podmienok predpokladaných ustanovením § 394 ods. 1 Trestného poriadku pre povolenie obnovy konania, a to podmienka spočívajúca v zistení, že pôvodne uložený trest je v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo že uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu. Uviedol tiež, že sťažovateľovi bolo možné uložiť trest v rozpätí od 3 rokov až do 10 rokov a 8 mesiacov, a to pri zohľadnení nálezu ústavného súdu o asperačnej zásade, pričom sťažovateľovi bol reálne uložený trest odňatia slobody v trvaní 6 rokov a 10 mesiacov, čo je trest v rámci zákonnej trestnej sadzby.

Sťažovateľ po predchádzajúcej výzve ústavného súdu prostredníctvom právneho zástupcu ústavnému súdu oznámil, že k vyjadreniu predsedu krajského súdu nebude zaujímať stanovisko, keďže všetku potrebnú argumentáciu už uviedol v sťažnosti.

Právny zástupca sťažovateľa a predseda krajského súdu zároveň ústavnému súdu oznámili, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie. Vzhľadom na tieto

oznámenia ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, pretože dospel k záveru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ namietá porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 8 ods. 2 a čl. 36 ods. 1 listiny a tiež práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 5 Tos 141/2013 z 15. októbra 2013. Napadnutým uznesením krajský súd zamietol sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 2 Nt 61/2013 z 13. augusta 2013, ktorým tento zamietol jeho návrh na povolenie obnovy konania.

V súvislosti s preskúmaním napadnutého uznesenia krajského súdu ústavný súd vychádzal z relevantnej časti jeho odôvodnenia, v ktorom sa najmä uvádza:

„Prvostupňový súd postupoval v súlade s § 394 ods. 1 Tr. por., v zmysle ktorého obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom, sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli same osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo

upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

Tieto podmienky neboli splnené. Je pravdou, že odsúdenému bol uložený trest s použitím § 41 ods. 2 Tr. zák., teda nad jednu polovicu trestnej sadzby určenej podľa tohto zákonného ustanovenia, ktoré bolo vyššie citovaným nálezom Ústavného súdu SR zrušené ako protiústavné. Ide teda o novú skutočnosť, ktorá v čase rozhodovania o treste nebola súdu známa.

Zo znenia § 41b ods. 1 zák. č. 38/1993 Z. z. však vyplýva, že takáto skutočnosť je dôvodom obnovy konania, nie však dôvodom na povolenie obnovy konania. Je teda zrejmé, že nejde o povinnosť súdu vždy a v každej veci rozhodnúť o povolení obnovy konania. Podmienky na povolenie obnovy konania je nutné skúmať z hľadiska ustanovenia § 394 ods. 1 Tr. por., teda či ide o trest primeraný z hľadiska jeho druhu a výmery. Odsúdenému bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov a 10 mesiacov. Zákonná trestná sadzba v danom prípade je od troch do ôsmich rokov odňatia slobody. Okrem dvojnásobného zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. sa odsúdený dopustil aj prečinov úverového podvodu podľa § 222 Tr. zák. a krádeže podľa § 212 Tr. zák. Trest, ktorý bol odsúdenému uložený v rozpätí zákonnej trestnej sadzby podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. je trestom primeraným a nie je v zrejmom nepomere k závažnosti činu ani k pomerom páchatel'a.“

Vzhľadom na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok, ústavný súd poukazuje aj na podstatné časti odôvodnenia uznesenia okresného súdu sp. zn. 2 Nt 61/2013 z 13. augusta 2013, v ktorých sa najmä uvádza:

„Vyššie citované ustanovenie Trestného poriadku stanovuje formálne podmienky pre tzv. iudicium rescindens (obnovovacie konanie) – existenciu právoplatného rozhodnutia a novej skutočnosti alebo dôkazu.

Rozhodovanie o návrhu na povolenie konania je však podmienené materiálnou podmienkou spočívajúcou v povinnosti súdu konajúceho o návrhu na povolenie obnovy konania, vyhodnotiť vplyv nového dôkazu na už ustálený skutkový stav. Napriek tomu je

v tomto štádiu rozhodovania potrebné, aby súd vyhodnotil nový dôkaz z hľadiska jeho novosti a spôsobilosti odôvodniť iné rozhodnutie o treste.

V danej veci je potrebné uviesť, že obvinenému bol ukladaný trest podľa tzv. asperačnej zásady. Na základe uvedeného rozhodnutia ústavného súdu od 21. 12. 2012 stratila časť ustanovenia § 41 ods. 2 Trestného zákona účinnosť. Táto skutočnosť je s poukazom na § 41b ods. 1 ZoÚS skutočnosťou skôr neznámou. Len na základe faktu, že ústavný súd rozhodol o protiústavnosti časti právneho predpisu však nemožno vyvodiť automaticky povinnosť súdu povoliť automaticky a obligatórne v trestnom konaní obnovu konania. Práve naopak, i v tomto prípade je potrebné v rámci obnovovacieho konania skúmať, či táto súdu skôr neznáma skutočnosť sama o sebe, alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi mohla odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

Ako vyplýva už z uvedeného, ústavný súd nerozhodol o protiústavnosti asperačnej zásady ako takej, teda v celku, ale len jej časti. Konkrétne za protiústavný vyhlásil postup, ktorý súdu prikazoval, aby obligatórne uložil páchatel'ovi trest nad jednu polovicu trestnej sadzby určenej postupom podľa pôvodného znenia § 41 ods. 2 Trestného zákona. Ústavný súd uviedol, že táto skutočnosť bráni súdu, aby mohol vykonať dostatočnú individualizáciu trestu a mohol tak uložiť trest spravodlivý. Zároveň však ústavný súd uviedol, že zvýšenie hornej hranice trestnej sadzby odňatia slobody trestného činu zo zbiehajúcich sa činov najprísnejšie trestného o jednu tretinu, je ústavne konformné.

Základná trestná sadzba v danom prípade bola 3 – 8 rokov.

Po úprave na základe pôvodne platnej (neskôr protiústavnej) asperačnej zásady predstavovala táto upravená trestná sadzba rozpätie 6 rokov a 10 mesiacov až 10 rokov a 8 mesiacov.

Po úprave na základe asperačnej zásady platnej po rozhodnutí ústavného súdu SR by súd ukladal trest v zákonom rozpätí 3 roky až 10 rokov a 8 mesiacov.

V konkrétnom prípade súd uložil obvinenému trest odňatia slobody v trvaní 6 rokov a 10 mesiacov.

Za skutočnosti súdu skôr neznáme sa považujú také, ktoré neboli predmetom dokazovania alebo zisťovania pred rozhodnutím, ktorého sa týka návrh na obnovu konania. Takouto skutočnosťou je objektívne existujúci jav, ktorý nie je v tej istej veci dôkazom, ktorý však môže mať vplyv na zistenie skutkového stavu veci. Za dôkazy súdu skôr neznáme sa považujú predovšetkým dôkazy, ktoré neboli vykonané v pôvodnom konaní, alebo v pôvodnom konaní boli vykonané, ale s novým obsahom, odlišným od obsahu v pôvodnom konaní vykonaných dôkazov.

Súd na základe vyššie uvedeného dospel k záveru, že podmienky na povolenie obnovy konania v trestnej veci Okresného súdu Trnava pod sp. zn. 2 T/69/2010 v zmysle § 394 Trestného poriadku neboli splnené, nakoľko aj napriek existencii skutočnosti súdu skôr neznámej (nálež Ústavného súdu SR zo dňa 28. 11. 2012, sp. zn. PL. ÚS 106/2011), pôvodne uložený trest odňatia slobody nie je v zrejmom nepomere k závažnosti činu a tiež nie je v zrejmom nepomere s účelom trestu. Jedná sa o trest odňatia slobody uložený v rozmedzí trestnej sadzby zohľadňujúc ustanovenie § 41 ods. 2 Trestného zákona v zmysle zásad pre uloženie úhrnného trestu.“

V nadväznosti na citované ústavný súd konštatuje, že kľúčová námietka sťažovateľa spočíva v tom, že na rozdiel od právnych názorov, na ktorých je založené napadnuté uznesenie krajského súdu a tiež uznesenie okresného súdu sp. zn. 2 Nt 61/2013 z 13. augusta 2013, zastáva názor, že v jeho veci bolo povinnosťou všeobecných súdov bez ďalšieho povoliť obnovu konania, a to len na základe existencie nálezu ústavného súdu o asperačnej zásade, keďže pôvodným rozsudkom okresného súdu sp. zn. 2 T 69/2010 z 13. decembra 2011 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 3 To 17/2012 z 13. marca 2012 mu bol uložený trest odňatia slobody za použitia asperačnej zásady.

Ústavný súd v súvislosti s rozhodovaním o sťažnosti sťažovateľa z vlastnej rozhodovacej činnosti zistil, že v ostatnom období mu bolo doručených viacero sťažností porovnateľných so sťažnosťou sťažovateľa, t. j. išlo o sťažnosti (iných) sťažovateľov, ktorí boli v minulosti právoplatne odsúdení, pričom trest im bol uložený použitím tzv. asperačnej

zásady. Títo sťažovatelia (obdobne ako sťažovateľ) sa po vydaní nálezu ústavného súdu o asperačnej zásade svojimi návrhmi neúspešne domáhali povolenia obnovy svojich pôvodných trestných konaní, pričom všeobecné súdy vo svojich zamietavých uzneseniach zhodne uviedli, že v predmetných veciach síce je splnená prvá (formálna) podmienka na povolenie obnovy konania v zmysle § 394 ods. 1 Trestného poriadku spočívajúca v existencii novej skutočnosti súdu skôr neznámej (nález ústavného súdu o asperačnej zásade), avšak nie je splnená druhá (materiálna) podmienka v zmysle § 394 ods. 1 Trestného poriadku, t. j. že by nové rozhodnutie o uloženom treste mohlo byť pre odsúdeného sťažovateľa priaznivejšie (z dôvodu, že by bola použitá pre neho priaznivejšia trestná sadzba, než ktorá bola použitá pri pôvodnom rozhodovaní o treste).

V nadväznosti na už uvedené IV. senát ústavného súdu zároveň zistil, že vo vzťahu k niektorým sťažnostiam, namietajúcim nesprávnu aplikáciu nálezu ústavného súdu o asperačnej zásade už I. senát ústavného súdu právoplatne rozhodol tak, že svojimi uzneseniami (konkrétne ide o uznesenia sp. zn. I. ÚS 673/2013 z 13. novembra 2013 a sp. zn. I. ÚS 724/2013 z 11. decembra 2013, pozn.) sťažnosti odmietol ako zjavne neopodstatnené, pričom tieto svoje rozhodnutia založil na právnom názore, podľa ktorého *„Výklad § 41b ods. 1 zákona o ústavnom súde v spojení s § 394 ods. 1 Trestného poriadku plne rešpektuje požiadavku jednosmerného pôsobenia právnych noriem a nemožno ho označiť za arbitrárny alebo zjavne neodôvodnený. Naopak, v dôsledku opačného výkladu, ktorý prezentuje sťažovateľ vo svojej sťažnosti, by došlo k nadbytočnému, formálnemu a neúčelnému prehodnocovaniu právoplatných rozhodnutí v trestných veciach, ktoré by boli na základe návrhov odsúdených bez ďalšieho preskúmané, napriek tomu, že už v konaní o obnove konania je zo všetkých okolností zrejmé, že obnovenie konania nemôže pre odsúdeného privodiť iný, resp. priaznivejší výsledok.“*

V súvislosti s prípravou meritórneho rozhodnutia o sťažnosti sťažovateľa ústavný súd zároveň zistil, že vo vzťahu k posudzovanému právnomu problému, ktorého podstatou je ústavne konformný výklad § 41b ods. 1 zákona o ústavnom súde v spojení s § 394 ods. 1 Trestného poriadku, bolo medzičasom vydané stanovisko trestnoprávneho kolégia

Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. Tpj 44/2013 z 26. novembra 2013 (ďalej len „stanovisko trestnoprávneho kolégia“), v ktorého bode II sa okrem iného uvádza:

„II. Ak je podaný návrh na povolenie obnovy konania vo veci, ktorá sa skončila právoplatným rozhodnutím, ktorý vychádza len zo skutočností predpokladaných v ustanovení § 41b ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii ústavného súdu, je splnenie podmienok obnovy konania konštatované už v tomto ustanovení. Preto súd už nemôže skúmať splnenie iných podmienok uvedených v § 394 ods. 1 Trestného poriadku, ale obnovu konania povolí podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku z dôvodu uvedeného v § 41b ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov.“

Konfrontujúc právne názory vyjadrené v označených uzneseniach I. senátu ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 673/2013 z 13. novembra 2013 a sp. zn. I. ÚS 724/2013 z 11. decembra 2013 a stanovisku trestnoprávneho kolégia, IV. senát ústavného súdu konštatoval, že sú zásadne rozdielne. V nadväznosti na túto skutočnosť IV. senát ústavného súdu, vychádzajúc z doterajšej ustálenej judikatúry ústavného súdu o uplatňovaní zásady prednosti ústavne konformného výkladu [ústavný súd v rámci tejto judikatúry opakovane zdôrazňuje, že v prípadoch, ak pri uplatnení štandardných metód výkladu prichádzajú do úvahy rôzne výklady súvisiacich právnych noriem, musí byť uprednostnený ten, ktorý zabezpečí plnohodnotnú, resp. plnohodnotnejšiu realizáciu ústavou garantovaných práv fyzických alebo právnických osôb (II. ÚS 148/06, m. m. tiež III. ÚS 348/06, IV. ÚS 96/07, IV. ÚS 200/07, IV. ÚS 209/07, IV. ÚS 95/08, PL. ÚS 21/08 atď.), pozn.], dospel k záveru, že výklad § 41b ods. 1 zákona o ústavnom súde uplatnený v stanovisku trestnoprávneho kolégia zabezpečuje vyššiu mieru ochrany práv sťažovateľov než právny názor, na ktorom sú založené označené uznesenia I. senátu ústavného súdu.

Podľa § 6 zákona o ústavnom súde senát, ktorý v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou dospeje k právnemu názoru odchylnému od právneho názoru vyjadreného už v rozhodnutí niektorého zo senátov, predloží plénu ústavného súdu návrh na zjednotenie odchylných právnych názorov. Plénum ústavného súdu rozhodne o zjednotení odchylných právnych názorov uznesením. Senát je v ďalšom konaní viazaný uznesením pléna ústavného súdu.

Keďže IV. senát ústavného súdu v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou dospel k odchylnému právnemu názoru, ako je vyjadrený v rozhodnutiach I. senátu ústavného súdu, predložil v zmysle prvej vety § 6 zákona o ústavnom súde plénu ústavného súdu návrh na zjednotenie odchylných právnych názorov senátov ústavného súdu. Plénum ústavného súdu návrh IV. senátu ústavného súdu prerokovalo a uznesením sp. zn. PLz. ÚS 2/2014 zo 7. mája 2014 prijalo zjednocujúce stanovisko, v zmysle ktorého „Bod II stanoviska trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. Tpj 44/2013 z 26. novembra 2013, ktoré súvisí s aplikáciou nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 106/2011 z 28. decembra 2012 (nález o asperačnej zásade), zabezpečuje dotknutým fyzickým osobám plnohodnotnú ochranu ich základných práv a slobôd, a preto je v plnom rozsahu aplikovateľný nielen v konaniach pred všeobecnými súdmi, ale aj v konaniach pred Ústavným súdom Slovenskej republiky.“.

V zmysle tretej vety § 6 zákona o ústavnom súde je senát ústavného súdu v ďalšom konaní viazaný zjednocujúcim stanoviskom vyjadreným v predmetnom uznesení pléna ústavného súdu, t. j. v posudzovanom prípade v uznesení sp. zn. PLz. ÚS 2/2014 zo 7. mája 2014. Aplikujúc uvedené ustanovenie zákona o ústavnom súde na vec sťažovateľa, ústavný súd v zhode so svojím zjednocujúcim stanoviskom dospel k záveru, že krajský súd v napadnutom uznesení neuplatnil ústavne konformný výklad § 41b ods. 1 zákona o ústavnom súde, v dôsledku čoho zároveň porušil základné práva sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 8 ods. 2 a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj jeho právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

III.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie...

Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak sa základné právo alebo sloboda porušili rozhodnutím alebo opatrením, ústavný súd také rozhodnutie alebo opatrenie zruší...

Podľa § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, môže vrátiť vec na ďalšie konanie.

Vzhľadom na to, že ústavný súd rozhodol o tom, že uznesením krajského súdu sp. zn. 5 Tos 141/2013 z 15. októbra 2013 boli porušené základné práva sťažovateľa podľa ústavy, listiny a právo podľa dohovoru, bolo potrebné zároveň v zmysle čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodnúť o jeho zrušení a v záujme efektívnej ochrany práv sťažovateľa aj vrátiť vec v zmysle § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde krajskému súdu na nové prerokovanie (bod 2 výroku nálezu). Po zrušení napadnutého uznesenia a vrátení veci na ďalšie konanie bude krajský súd povinný opätovne rozhodnúť o sťažnosti sťažovateľa, pričom bude viazaný právnymi názormi ústavného súdu vyjadrenými v časti II tohto nálezu (§ 56 ods. 6 zákona o ústavnom súde), ktoré zodpovedajú právnym záverom vyjadreným v bode II stanoviska trestnoprávneho kolégia.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom advokátom JUDr. Jurajom Gavalcom, Ulica Teodora Tekela 23, Trnava. Ústavný súd pri priznaní náhrady trov právneho zastúpenia vychádzal z výšky priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2013, ktorá bola 804 €, keďže išlo o úkony právnej služby vykonané v roku 2014. Náhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia, spísanie sťažnosti) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 2 a § 14 ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to každý úkon po 134 €, t. j. spolu 268 €, čo spolu s režijným paušálom dvakrát po 8,04 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje sumu 284,08 €, ktorú bolo potrebné zvýšiť o 20 % daň z pridanej hodnoty (56,81 €), pretože právny zástupca sťažovateľa je platcom DPH. Celkom tak priznaná úhrada trov konania

predstavuje sumu 340,89 €, čo zodpovedá sume uplatnenej právnym zástupcom sťažovateľa. Priznanú úhradu trov konania je krajský súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 Občianskeho súdneho poriadku; bod 3 výroku tohto nálezu).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. júna 2014